

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Stavn

27. Aargang nr. 1 Februar 2008

"I do"

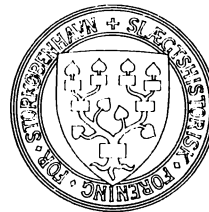

"It's toasted"

Lucky Strike
betyder fin tobak

**Slægtshistorisk forening
for Storkøbenhavn.**
<http://www.genealogi-kbh.dk>

Stiftet den 7. januar 1977

Formand:	Anna Margrethe Krogh-Thomsen Hedebyvej 5 3650 Ølstykke	Tlf: 4717 9251 E-mail: krogh@get2net.dk
Kasserer:	Bent Jensen Konkylievej 23 2650 Hvidovre	Tlf: 3678 8775 E-mail: sfs.bentjensen@stofanet.dk
Sekretær:	Gyda Mølsted Ajax Alle 18 2650 Hvidovre	Tlf: 3649 2878 E-mail: gyda.molsted@stofanet.dk
Redaktør:	Gitte Bergendorff Høstbo Obovej 14 2730 Herlev	Tlf: 4484 9131 E-mail: janhb@mail.danbbs.dk
Best.medl.	Peter Wodskou Arnesvej 44 2700 Brønshøj	Tlf: 3828 9475 E-mail: peter.wodskou@get2net.dk
Best.medl..	Erling Dujardin Dige huset 5, st. 1 2670 Greve	Tlf: 4390 8625 E-mail: fam.dujardin@image.dk
Best.medl.	Anette Eitz Flügge Østergården 14, 3.th. 2635 Ishøj	Tlf: 5170 5358 E-mail: anette.flygge@ishoejby.dk
Best.suppleant.	Margit Dujardin Dige huset 5, st. 1. 2670 Greve	Tlf: 4390 8625 E-mail: fam.dujardin@image.dk
Korrekturlæser	Aino Kronsell	E-mail: aino@kronsell.dk
På Slægt & Stavn	Trilby L. Gustafson	E-mail: trilby3@yahoo.com
	Bente Steenstrup	E-mail: bente.steenstrup@mail.tele.dk

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer – 4 gange årligt: Uge 8 – 18 – 32 og 45.

Artikler bedes sendt til Redaktøren. Deadline for forslag til artikler er 5. januar, 8. marts, 1. juli samt 4. oktober. Prisen for enkelte numre er kr. 20.- (+ forsendelse). Abonnement koster kr. 120.- pr. år inkl. forsendelse. For udenlandske abonnenter betales desuden portotillæg for forsendelsen. Tilmelding kan ske ved indbetaling på **foreningens girokonto 220 8628**. Kontingent for medlemskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn er: kr. 225.- pr. år, inkl. Slægt & Stavn og 2 numre af Slægten. 2 samboende medlemmer betaler kr. 275.- pr. år. Gæstebillet til vore foredrag er kr. 25.- pr. gang. Ved for sen indbetaling af kontingent pålægges et gebyr på 20.- kr. pr. rykker. Eftertryk med kildeangivelse er tilladt efter aftale med redaktionen.

P.S. Artikler i bladet afspejler ikke nødvendigvis foreningens holdning.

90 års fødselsdagen

Den 15. december 2007 var fødselsdagen for Danmarks ældste slægtsforsker. Født i 1917. Måske er der andre slægtsforskere, der er ældre, men Per startede sin løbebane som 17-årig, så nok ingen andre har så lang en karriere som ham inden for dette.

Og i al den tid har han været et aktivt og interesseret medlem af Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie, i alt i 66 år. Det er lang tid før de meget yngre foreninger som DIS-Danmark og Storkøbenhavns Slægtsforskerforening har eksisteret. Trofast har Per Schrøder deltaget i diverse foredragsmøder og generalforsamlinger i foreningerne og i de sidste par år med sin følgesvend stokken.

I dag er Per desværre ramt af alderdommens besværligheder, så han opholder sig på et plejehjem. Men det betyder ikke, at han har lagt slægtsforskningen på hylden. Næ – nej, hans uadskillelige følgesvend, computeren, har han med, og tiden bruges stadig flittigt til at læse dagens mails, og til at læse i de forskellige fora om der er nogen, der behøver hjælp i deres forskning om især Schrøder-slægterne. Og behøver nogen hjælp, så får de naturligvis en mail. Desværre medfører den nedsatte hørelse, at en direkte kontakt over telefonen ikke mere er mulig.

Da Per Schrøder var aktiv i erhvervslivet, var han altid på farten. Hans opgave var at sælge de skibe, som B&W producerede. For at kunne være nær kunderne måtte han opholde sig hvor de var, og Per Schrøder var derfor mange år i udlandet, blandt andet i Rusland og Brasilien.

Det var et eventyrligt liv, og som en naturlig følge heraf var han medlem af Eventyrernes Klub, og igennem mange mange år har han været dens sekretær.

Vi er mange, der sendte ham en venlig tanke i dagens anledning, og vi håber at han stadig kan være glad for sin tilværelse. Hermed et **STORT TILLYKKE** med 90 års dagen.

Georg Agerby

Et stort tillykke fra os alle!

Cigaret kortenes historie

Jeg fik forleden tilsendt dette postkort af noget familie, der har en retro butik. En retro butik er en butik, hvor alt kan sælges fra før. Ting som var moderne i f.eks. husholdningen, da jeg var barn. Det kunne være disse der orange små skåle og brune kugle lamper. Disse går i høj kurs blandt yngre mennesker i dag til priser, der er så høje, at man tænker ” hvorfor i alverden smed jeg dem ud ?”.

Men tilbage til postkortet for jeg ryger ikke og tænkte først, det var da underligt at sende sådan et kort til mig. Efter henlæggelse et par dage tog jeg det frem igen og sad og kiggede på det og syntes, der var noget over det. Her er en reklame, ingen tvivl om det, men det er også et stykke historie, for hvem tør lave sådan en reklame i dag?.

”I do”, står der på kortet, og en brud og en cigaretpakke. Bruden siger ”I do” – Ja til at være trofast mod Lucky Strikes hele livet igennem – ja indtil døden dem skiller.....ak, ja.

Men min nysgerrighed fik mig til at søge på nettet efter disse reklamer, om jeg kunne finde andre...dog uden held. Men som så ofte, når man leder på nettet, førte det noget andet med sig, som var lige så interessant.

I 1880's Amerika var der i cigaretparkkerne indlagt såkaldte 'stiffeners' eller såkaldte ”Lucky cards”. Cigaretpakkerne, der var lavet af papir blev på denne måde forstærket og beskyttet af disse kort. En journalist i Amerika havde fået den ide at lave reklamer i cigaretpakkerne ved at trykke billeder og reklamen for tobakskompaniet på bagsiden af kortene. De første kort blev trykt af Taddy & Co der viste klovne og cirkusartister. Disse kort er igennem tiden blevet til samlekort og mange penge værd, og specielt kortene med klovne er i høj kurs. Ofte er disse kort præget med et kast af humor. Så smid

det *endelig* ikke ud, hvis du har sådan et liggende i skuffen. Fra omkring 1901 tog cigaretkortenes udbredelse rigtig fat. Forskellige kort i serier blev fremstillet af de over 300 tobaks kompagnier der fandtes dengang. Tobakskompaniet ”Wills” lancerede alene 175 forskellige serier. Kortene kunne ofte forestille datidens sportsidoler, skuespillere, blomster m.m.. Det menes, at der alene er trykt over 11 tusinde kort med temaet cricket. Kortene blev trykt fra ca. 1875 til 1933 og så igen efter 2. verdenskrig, men stoppede i halvtredserne. Børnene fra dengang stod ofte i kø uden for tobaksforretningerne og spurgte rygerne, om de måtte få kortene fra cigaretpakkerne, idet det var samleobjekter. Børnene brugte dem også til at spille med hinanden med, i håb om at vinde fra de andre. Mange kort er i tidens løb enten blevet ødelagt eller gået tabt og er derfor ikke noget værd for nutidens samlere.

af Gitte Bergendorff Høstbo

Annette Adams' danske slægt

”Mere.....Fra Pederstrup til New Zealand”

I Byhornet (36. årgang nr. 1, februar 2007) skrev jeg en artikel om Annette Adams, der under sin jagt på sin danske familie, besøgte Ballerup Museum. Annette efterlyste mennesker, der kendte til hendes slægts historie. Anettes tipoldefar havde været møller i Pederstrup, og familien var senere udvandret til New Zealand. Som følge af artiklen i Byhornet har museet og Annette Adams modtaget flere henvendelser heriblandt fra Inger Larsen, som er søster til Annettes gamle penneveninde Ruth. Annette fandt blandt andet frem til, at hendes tipoldefar, Lars Peder Hansen, ikke ejede møllen i Pederstrup, som hun først havde troet, men blot arbejdede der.

Lars Peder Hansen blev født i Ågerup, hvor hans far ejede en gård. Lars Peder og hans brødre arvede penge fra faderens gård, da han døde, hvilket gjorde det muligt for dem at emigrere til New Zealand.

Udvandrerne

Den yngste af brødrene, Jens Carl Hansen, rejste først, og Lars Peder fulgte ham to år efter i 1891. Lars Peder rejste sammen med sin familie – kone og to børn samt broderen Rasmus. Det ene af Lars Peders to børn var Annettes bedstemor, Ingrid. Jens Carl Hansen fik 10 børn, hvoraf Annette stadig husker to af dem fra sin barndom som sine tanter. De tre brødre, der emigrerede til New Zealand, havde tre søstre, der alle blev boende i Danmark, og Annette er med sine danske slægtninges hjælp nu gået i gang med at lede efter denne gren af familien samtidig med, at hun på New Zealand leder efter ukendte tanter og onkler og deres efterkommere. Annette har også fundet ud af, at hendes gamle penneveninde Ruth stadig bor i nærheden af Ballerup.

Annette skriver om den nye forbindelse med sine danske slægtninge: *»It's been an exciting time for me being in regular contact with Inger Larsen, the lady who responded to your article in Byhornet. We share a common ancestor born in 1801. She has been able to provide details of four more generations back from my great-grandfather, Lars Peder Hansen, to Rasmus Mickelsen born in 1731.«*

Caspar Hassings materiale

Oplysningen om, at Lars Peder Hansens far ejede en gård i Ågerup, har fået Byhornets redaktør, Svend Jørgen Jensen, til at kikke nærmere i et materiale, som slægtsforskeren Caspar Hassing har udarbejdet. På grundlag af folketællingslister, skøde- og skifteprotokoller m.m. har Caspar Hassing udarbejdet en oversigt over fæstere og gårdmænd og deres familier i Ballerup og Måløv sogne. Af oversigten fremgår det, at Lars Peter Hansens far, Hans Larsen, ejede Stuvehøjgård i Ågerup 1854–1887. (Caspar Hassing

skriver Peter med t). Da gården blev solgt i 1887, havde den været i slægtens eje i flere generationer.

Landsbyen Ågerup

Ågerup var med kun fem gårde en af områdets mindste landsbyer. I 1766 havde Ballerup 24 gårde, Måløv 14, Pederstrup 7, Skovlunde 19, Sørup 4 og Ågerup 5. Gårdene i Ågerup lå omkring gadekæret. De to af dem lå nord for gadekæret. Stuvehøjgård var en af de tre gårde, der lå syd for gadekæret. I 1787 søgte bønderne i Ågerup om at få deres jord udskiftet. Udskiftningen fandt sted året efter.

Ingen af de fem gårde blev udflyttet. Ifølge folketællingen 1787 boede der på dette tidspunkt 46 personer i Ågerup. De tre af dem var husmænd.

Hans Andersen 1788–1822

I perioden 1770–1787 ejede Niels Joensen Stuvehøjgård i Ågerup. Han var gift med Karen Thorkildsdatter (født ca. 1750), som han fik seks børn med. Efter Niels Joensens død i 1787 giftede enken sig med Hans Andersen, der overtog gården. Hans Andersen var født ca. 1764. Hans Andersen og Karen Thorkildsdatter fik ingen børn.

Da Karen Thorkildsdatter døde i 1811, giftede Hans Andersen sig med Kirsten Larsdatter (født ca. 1783 i Herstedøster sogn, død 18.4.1861).

De fik seks børn:

Anders Hansen, født ca. 1811, begravet 19.5.1814.

Karen Hansdatter, døbt 13.6.1813, begravet 18.6.1815.

Karen Hansdatter, begravet 13.8.1815, en måned gammel.

Dødfødt pige, begravet 8.12.1816.

Karen Hansdatter, født 3.3.1818, gift før 1842 med Niels Rasmussen i Herstedøster.

Anders Hansen, født 20.4.1820.

Hans Andersen døde i 1822. Han blev begravet den 26. marts, og allerede syv måneder efter var der en ny mand på gården, idet Kirsten Larsdatter den 28. oktober samme år giftede sig med Lars Hansen, der kom fra Risby.

Lars Hansen 1822–1842

Lars Hansen var født ca. 1783. Lars Hansen og Kirsten Larsdatter fik fem børn:

Hans Larsen, født 11.2.1823.

Ane Larsdatter, født 15.12.1824.

Lars Larsen, født 22.2.1827.

Peder Larsen, født 30.11.1831.

Bodil Larsdatter, født 11.4.1836 (muligvis 18.11.1836), gift 13.11.1857 med Hans Christian Christensen (1826–1903).

Hans Christian Christensen, som ejede Krejerupgård i Ballerup 1855–1903, var søn af Christen Christensen Bommerhede.

Kirsten Larsdatter 1842–1854

Kirsten Larsdatter måtte også lægge sin anden mand i graven. Da Lars Hansen døde den 8.10.1842, overtog hun selv gården. Kirsten Larsdatter og Lars Hansens ældste søn, Hans Larsen, var bestyrere på gården, indtil han selv overtog den i 1854.

Hans Larsen 1854–1887

Den 24.11.1854 blev han gift med Inger Rasmussen (født 1828, død den 6.4.1873), som var datter af gårdmand Rasmus Pedersen og Kirsten Hansdatter. Rasmus Pedersen ejede Dyregård i Ballerup 1827–1870. Hans Larsen og Inger Rasmussen fik seks børn:

Lars Peter Hansen, født 26.8.1855.

Kirsten Kristine Hansen, født 29.12.1856.

Inger Dorthea Hansen, født 22.8.1858, gift med Anders Nielsen, som ejede Enghavegård i Ågerup 1877–1884. Efter Anders Nielsens død i 1884, drev hans enke gården med forpagtere indtil 1910. Inger Dorthea giftede sig anden gang med skolelærer Martin Poulsen.

Johanne Marie Hansen, født 6.7.1860, gift før 1893 med lærer N. Jensen.

Rasmus Peter Hansen, født 24.4.1862.

Jens Carl Hansen, født 1.7.1865.

I 1887 blev Hans Larsens gård solgt til Jens Peter Hansen, der kom fra Ejby i Glostrup sogn. Gården var ikke længere i slægtens eje.

Ifølge Caspar Hassing døde Hans Larsen den 30.7.1889 – det år, hans yngste søn udvandrede til New Zealand, og to år før hans to andre sønner rejste.

Tilbage til Danmark

Lars Peter og Hulda besøgte Danmark i 1933. Erik Enggaard Peitersen, der for kort tid siden har besøgt Ballerup Museum, oplyser at de blandt andet sammen med deres datter Olga var på besøg hos hans bedsteforældre Carl og Marie Larsen på Enggården i Ballerup og hos hans mor og far, Chr. og Else Peitersen, i Grønge Skov på Lolland.

I 1955 besøgte andre efterkommere af familien fra New Zealand hans far og mor, der på dette tidspunkt boede på Torvevej i Skovlunde. Erik Peitersen fortæller, at Lars Peter og Huldas efterkommere var fåreavlere, og når de skulle ud til de fjernest liggende arealer, foregik det i et lille sportsfly.

af Mette Jensen

Roskilde Museum åbner udstilling om Roskildefreden 1658-60 d. 26. februar 2008.

Roskildefreden 350 år

Den 26. februar 2008 er det 350 år siden, vi mistede Skåne, Halland og Blekinge. I 2008 vil danske og svenske museer sætte fokus på regionen. Dette sættes der gennem hele 2008 fokus på, idet området omkring Øresund gennem alle 350 år har haft og har en særlig historie og en særlig plads i både danskernes og svenskernes bevidsthed. Området, som i dag benævnes Øresundsregionen, har en lang række fælles kulturtræk og en lang fælles historie. I de seneste år er samhørigheden desuden blevet forstærket i kraft af Øresundsbroen og det store antal danskere, som bosætter sig i Sverige og svenskere, som bosætter sig og søger arbejde i København. Den 20. februar vil en ny web-portal www.roskildefreden.dk

ligeledes gå i luften, hvori alle årets arrangementer samles med uddybende artikler.

Den 26. februar indledes 350-året med en gudstjeneste i Roskilde Domkirke ved biskop Jan Lindhart og efterfølgende åbningen af sæudstillingen Roskildefreden 1658 på Roskilde Museum. Udstillingen åbnes af Kulturminister Brian Mikkelsen og arrangementet overværes af H.K.H. Kronprinsen.

Kilde Historie-online.dk

Kan du knække "gække-koden" for Roskilde museum?

Roskilde Museum har fået en forespørgsel vedr. gækkebreve, som vi ikke har kunnet knække ved at se i litteraturen. Det drejer sig om nogle gækkebreve fra omkring 1920, hvor spørgeren skriver, at man

1. kunne skrive sit navn med prikker
2. kunne skrive forbogstav i fornavn og efternavn - resten med prikker
3. kunne skrive det med tal f.eks. 1-12-22-7-15-21-2-5

Det er sidstnævnte mulighed spørgeren vil høre, om vi kender denne mulighed og hvordan man knækker den kode??

Kender du svaret så send en mail til Roskilde Museum MetteHoj@roskilde.dk og til janhb@mail.danbbs.dk, da vi i Slægt & Stavn også godt vil høre om svaret.

Kilde www.Historie-online.dk, gækkebrevene er klippet af Dorte-Maria Kræmmer Møller

Kronprinsens amme

Da enkedronning Louise, Frederik den Ottendes gemalinde, var død i 1926, og kisten var stillet ind i kapellet i Roskilde domkirke, anbragtes størsteparten af de mange kranse på gulvet langs kapellets vægge. Kun familiekransene lå ved kisten. Blandt dem var der en med bånd, hvorpå der stod to ord: "Fra Ammen" ". Den krans havde Karen Jørgen Ans' fra Ramløse Sand ved Frederiksværk sendt.

At Karen blev amme hos kronprinseparret, den senere kong Frederik den ottende og dronning Louise gik således til:

Den 27. marts 1874 blev Jørgen Andersen og Karen gift. De stammede begge to fra Melby, og efter brylluppet fik de en lille landejendom på Ramløse Sand, ved Bækkebroen. Her boede de i al deres tid, og her nåede de at holde diamantbryllup i 1934 med 12 døtre, 12 svigersønner og 19 børnebørn samlet om sig. Jorden, der hørte til ejendommen, var ikke af den allerbedste. Den var sandet, og der var godt med lyng, så Jørgen Andersen måtte gå på arbejdet ude, imellem han passede sin lod hjemme. Han kom på Krudtværket i Frederiksværk. Hver dag tog han den lange tur ind til byen om morgenen og den samme tur hjem om aftenen – med apostlenes heste naturligvis.

I ældre tider skete det ikke så sjældent, at en krudtmølle eksploderede, og engang da en af møllerne var sprunget i luften, og en af arbejderne blev slået ihjel, var Jørgen Andersen den første, der kom til og fandt den døde. Det gjorde så stærkt indtryk på ham, at han bestemte sig til at holde op på krudtværket.

Jørgen og Karens første barn blev hjulpet til verden af jordemoderen i Skærød, og det var hende der skaffede Karen Andersen ind ved hoffet

Den 17. februar 1875 fødtes kronprinseparrets ældste datter, Louise, den senere prinsesse af Schaumburg-Lippe. Der skulle skaffes en amme til hende, og da Skærød-jordemoderen kendte fru Hein, som var jordemoder på Amalienborg, så anbefalede hun Karen fra Ramløse Sand. På det tidspunkt, da Karen så at sige blev optaget i kronprinsens hjem, var den lille prins Christian, den senere kong Christian den Tiende, fire og et halvt årgammel. Han var som bekendt født den 26. september 1870. Venskabet, tør man godt sige, mellem Karen og den kongelige familie befæstedes gennem årene, og da prinsesse Ingeborg, (der blev gift med prins Carl af Sverige i 1897), fødtes den 2. august 1878, passede det sådan, at

Karen Andersen også havde et spædbarn derhjemme - og så rykkede hun atter ind på slottet som amme.

Også uden for de perioder, hvor der var brug for en amme, blev Karen inviteret til at besøge kronprinsfamilien, og hun har fortalt mange træk fra livet på Amalienborg. Børnenes værelser lå i den øverste etage, og her boede Karen også, når hun var derinde. Kronprinsessen tog sig meget af sine børns opdragelse og undervisning. Hun lærte dem selv at læse, og hun sang med dem. Tit skete det, at kronprinsessen om eftermiddagen sendte bud op til Karen, om hun ville komme ned, og så sad de to i en af salonerne og syede eller bare passierede.

Kong Christian den Niende og dronning Louise lærte Karen Andersen også at kende. Engang da kronprinsparret var på rejse i Italien, boede Karen og børnene hos kongeparret i deres palæ. I det hele taget

gjorde Karen Andersen mange bekendtskaber i den kongelige familie, hvis medlemmer alle satte stor pris på hende. Når der i årenes løb var konfirmationer, bryllupper eller begravelser på Amalienborg, kunne Karen altid være sikker på en invitation. Hun har mange gange været med de kongelige børn på udflugter og køreture med lakajer og tjenere på bukken.

Børnene hang ved Karen, også efter at de var blevet voksne, og prins Christian kom aldrig til Arresødalvejren eller var på efterårsmanøvre i Nordsjælland, uden at han gæstede Karen Andersen og hendes mand på Ramløse Sand.

Efter at Jørgen Andersen var holdt op på krudtværket, anskaffede han og Karen sig en karrusel i kompagniskab med Karens broder Rasmus – én af de rigtige med kaner og flotte

heste. Den drog de ud med ved fester og på markeder. Mange nulevende Nordsjællændere har fået en karruseltur hos dem.

Det blev for øvrigt kaldt ”en Karen-Jørgen-Ans-tur”.

Adskillige husker, stadig det kendte og afholdte ægtepar, som de så ud på deres gamle dage. Karen døde 85 år gammel den 25. november 1938, og Jørgen Andersen døde den 3. marts 1940. Han blev 78 år.

af Flemming Bodensted

Vær med til at bevare den danske kulturarv!

Billeder har betydning for slægtsforskere, for billeder giver liv til anerne og gør slægtsbøger og hjemmesider interessante. Dødsdatoer kan være vanskelige at finde, når vi kommer op i nyere tid, hvor mobiliteten er høj, og flytning ikke alene sker over sognegrænsen men ofte mellem landsdele.

Hos Dansk KirkegårdsIndex kan du være heldig at finde billeder til din slægtsbog og datoer til din forskning, og du kan selv deltage i arbejdet med at fotografere og registrere hele kirkegårde. På den måde er du med til at bevare et lille stykke af vores kulturarv.

Kulturbevaring

Gravstenene fortæller historien om en egn og et sogn, og det er vores indtryk, at der ude omkring i landet er en stigende bevidsthed om vigtigheden af at bevare stenene, når fredningstiden udløber.

Der findes ikke et regelsæt, der bestemmer, hvad der skal ske med stenene, når fredningstiden udløber; det er op til det enkelte menighedsråd. Det er vores indtryk, at de unge gravere og de unge medlemmer af menighedsrådene i høj grad ønsker at bevare de gamle sten og gerne gør en ekstra indsats for at finde et lille hjørne på kirkegården til stenene. De ældre har ofte en lidt mere forretningsmæssig holdning til disse emner.

Mange steder har man oprettet fine lapidariumer (samlinger af sten), hvor man har kunnet finde plads i et hjørne af kirkegården, og kreativiteten er stor. Nogle steder har man udnyttet arealet effektivt ved at skabe labyrinter med små bøgehække og har placeret stenene på hver sin side af de smalle gangstier.

De gamle bevaringsværdige sten er interessante for os som slægtsforskere, for her finder vi dødsdatoer, føde- og dødssteder, ægtefæller og evt. også børn, hvis eksistens vi ikke på forhånd kendte til.

*Billedet taget på Brønshøj kirkegård 2007
en spændende kirkegård der endnu ikke er i
Dansk KirkegårdsIndex (foto af GBH)*

De nyere sten er ikke mindre interessante i relation til kulturarven, men hvis der ikke er særlige kendetegn, eller hvis afdøde ikke var ”noget særligt” i sognet, knuses stenen, når der ikke længere betales for vedligeholdelsen. Hvis stenen forinden er blevet fotograferet og gemt på en server, kan billedet i princippet bevares til evig tid - til glæde for lokalhistorikere og slægtsforskere.

Hanne Stegemüllers oldeforældres sten på Skærlund Kirkegård i Brande sogn er en undtagelse; Bertel Christensen og hustru var husfolk på de magre sandede jorder og satte sig ikke mange spor i verden, men gravstenen har alligevel stået der siden 1923. Den bliver nok stående mange år frem og menighedsrådet betaler for vedligeholdelsen; det skyldes bare, at de ikke magter at flytte den store sten med deres lille traktor.

Starten og lidt til

Vi fik hjælp af Per Agerbæk til at lægge den første kirkegård på Internettet, og arbejdede videre med de kirkegårde, vi havde på lager. Sommeren 2006 fik vi tanken om at udbrede konceptet og at åbne for flere bidragsydere, således at det, der startede som ”Projekt Gravsten”, kunne blive til ”Dansk KirkegårdsIndex” (herefter DKI), og blive et landsdækkende arbejde. Vi holdt et velbesøgt møde i Jelling i november 2006 for at udbrede kendskabet til projektet og for at afdække interessen for det. Vi var overvældede over det store fremmøde og over pressens interesse for vores idé.

Siden november 2006, og det er i skrivende stund kun et år siden er der tilmeldt og færdigmeldt rigtig mange kirkegårde, og til vores store glæde er der nu også begyndt at komme gang i nogle af de store københavnske kirkegårde. En person har taget mod til sig og er begyndt på Holmens kirkegård, som rummer ca. 10.000 gravsteder! En anden har hjulpet med at fotografere to afdelinger; men de par tusind billeder er bare en brøkdel af de samlede gravsten på kirkegården. En tredje har tastet en masse af stenene på kirkegården, så man ikke skal stå med den store kirkegård alene.

En flittig person har taget sig af hele Vandfuld Herred mm., en anden mand står for 11 kirkegårde i Sæby og omegn, og Leif Sepstrup har sammen med sine hjælpere taget sig af det meste af Hammerum Herred. Og dette er bare et lille udsnit af, hvad der er sket på det ene år. Vi håber, denne fremdrift vil gøre sig gældende også i det kommende år.

Hvad er Dansk KirkegårdsIndex?

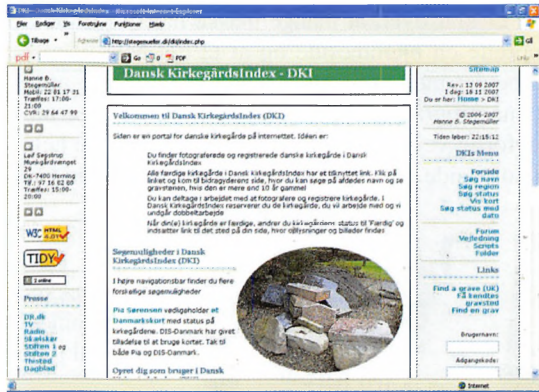
DKI, der findes på web-adressen <http://stegemueller.dk/dki/> er en samling af links til de mange bidragsyders hjemmesider, og det er stedet, hvor du får et overblik over de reserverede og færdige kirkegårde samt over dem, der er undervejs.

Det er også stedet, hvor du kan reservere den kirkegård, du vil arbejde med.

Hvordan gør man?

Hvis du ønsker at bidrage, ejer du helt og holdent dit arbejde i form af database og billeder, og vi gør ingen rettigheder gældende i forhold til dette. Du arbejder dig selv frem til resultaterne, som du lægger på din egen hjemmeside.

Der kræves ingen særlige forudsætninger eller særligt udstyr, bortset fra et digitalkamera og lidt ihærdighed (men slægtsforskere er jo per definition ihærdige).

Meget kort fortalt er processen, at man tager gode og skarpe billeder af alle stenene på en kirkegård (start med en lille egn), skriver informationerne fra stenene i et regneark, omdanner regnearkene til små simple filer, der passer i en database og lægger det hele på sin hjemmeside.

Dette er selvfølgelig den meget korte version, men der er faktisk ikke mere magi i det – og så er der selvfølgelig en hel masse arbejde med at tage billederne og at taste informationerne. Selv fotograferer vi en masse kirkegårde om sommeren, hvor vejret (måske) er godt, og så bruger vi den lange vinter til at taste.

Regler?

Vi har kun tre regler, og de er lette at huske:

1. Du skal fotograferer alle stenene på kirkegården. Vi ønsker ikke at linke til en side, hvor alle gravsteder med efternavnet Nielsen eller Hansen er fotograferet, mens de øvrige sten er udeladt.
2. Du skal vise billederne af stenene på din hjemmeside, så de besøgende på siden kan hente billedet ned til deres egen computer.
3. Du må ikke vise informationer, der er mindre end 10 år gamle, eller informationer om nulevende, hvis vi skal linke til din hjemmeside (men du skal alligevel fotograferer alle stenene; teknikken sørger automatisk for resten). Nogle kan ikke lide denne regel, men vi har drøftet emnet med Datatilsynet, spørgsmålet er vendt i Justitsministeriet og Kirkeministeriet og med Landsarkivar Chr. Jansen på LAV, og ingen myndigheder har fundet anledning til at anse projektet som ulovligt. Fristen er parallel med arkivlovens frist for at se kirkebøger, der alene indeholder oplysninger om afdøde. Vores egen motivation til denne 10-års frist er ikke bundet op på jura og paragraffer; ingen af os ville ønske at se pårørendes gravsted (evt. vores børns) på Internettet 14 dage efter begravelsen. Det forekommer os at være uetisk.

Der er hjælp at hente

Vi er klar over, at mange måske har lyst til at være med, men er tøvende over for at skulle oprette en hjemmeside og at få det hele til at fungere – det var vi nemlig selv! Vi havde arbejdet med html, men ingen af os vidste noget om databaser, og vores viden om scripts (små programmer) var yderst begrænset, for nu ikke at sige lig 0. Derfor har vi skrevet en udførlig vejledning, der guider dig igennem hele processen. Vejledningen finder du på DKI i højre side. Vi anbefaler, at du skimmer hele vejledningen, inden du går i gang.

Vi har allerede lavet alle fejlene, så du behøver ikke lave dem igen. Derfor har vi oprettet et lille Forum, hvor vi har lagt en række tips og tricks. Der er lidt hjælp til alle de mest almindelige problemer, og du kan også stille spørgsmål i Forum.

Noget af det, der er værd at mærke sig er, at godt vejr for normal-danskeren ikke nødvendigvis er godt vejr for gravstensfotografen. Det skyldes, at den skarpe sol ofte får de blankpolerede sten til at virke som et spejl, og så kommer man hjem med det nydeligste billede af sine egne ben. Det var jo ikke lige meningen!

En af vores meget flittige bidragydere i det nordjyske var ved at blive gråhåret, da hun skulle lægge sin 1. kirkegård på nettet. Intet ville virke hos hende, selv om det burde. Vi gav lidt telefonisk starthjælp en søndag, og siden har vi ikke hørt andet fra hende end de mange færdige kirkegårde på nettet. En dag sagde hun i telefonen ”og nu forstår jeg også, *hvorfor* jeg skal gøre det, der står i vejledningen”. Det var en god dag!

Her er vi fremme ved den skjulte dagsorden (som så ikke længere er skjult) ved projektet: vi vil gerne vise, at det ikke er svært at oprette en hjemmeside, og vi vil gerne anspore til, at mange flere slægtsforskere tager internettet i egen hånd og får mulighed for at formidle egne forskningsresultater via internettet, og ikke er begrænset til at søge på andres hjemmesider. Vi ved, at der er så meget viden gemt rundt om på de private computere; det er viden og informationer, der typisk er oparbejdet gennem et langt liv og skrevet ned i otiummet. Tænk hvis noget af denne viden kan blive aktiveret og delt til glæde for mange.

Hjælp hinanden – og husk lokalarkivet

For nogle kan det måske virke uoverskueligt at gå i gang med det store arbejde, som det trods alt er. Og nogle synes måske heller ikke, at de har alle de færdigheder, der skal til, eller helbredet rækker måske ikke til at gå gang op og gang ned på en kirkegård, og at kravle rundt mellem store gamle træer for lige at få et billede af den sten, der står helt inde i hjørnet. Derfor anbefaler vi, at flere finder sammen, og måske forankrer opgaven hos det pågældende lokalhistoriske arkiv, og så kan man dele opgaverne mellem sig, hvor én tager billeder, én holder grene, der skygger for vigtige datoer, én taster ind i regnearket, en laver databasen og hjemmesiden, m.v. Det er motiverende at hjælpe hinanden og i fællesskab at få et projekt til at lykkes.

Uanset hvordan du griber det an, så anbefaler vi, at du tager kontakt til lokalarkivet (der jo kunne ligge inde med billeder af allerede sløjfede gravsteder) og til kirken, og til sidst afleverer en kopi af arbejdet til dem. De bliver typisk så glade over, at der er nogle, der har interesseret sig for netop deres område. Ved at aflevere til lokalarkivet har man også sikret sig mod det tilfælde, at man en dag ikke længere selv kan opretholde sin egen hjemmeside.

Til sidst

Vi har kun tilbage at ønske ”god arbejdslyst” og ”god fornøjelse”. Hvis du løber ind i store problemer, så kontakt én af os eller brug Forum for DKI, så kan vi eller en af de mange andre bidragydere nok hjælpe lidt på vej.

Af Leif Sepstrup og Hanne B. Stegemüller

Foto fra den smukke Rømø kirkegård taget 2007 af GBH

Vil du vide mere om Dansk KirkegårdsIndex og det store arbejde med affotografering af gravstene, kan du på SSF's årlige Slægtsforskerweekend i Bjerringbro d. 19. – 21. september 2008, høre meget mere om dette spændende projekt. Her vil Hanne Stegemüller komme og fortælle meget mere.

Se kommende program og tilmelding m.m. på SSF's hjemmeside www.ssf.dk

Har du aner i Dragør?

”Vejviser for Dragør i 1700-tallet”

Dragør bestod i 1700-tallet af en broget befolkning. Ud over de indfødte dragørere var her mange skåninger, folk fra St. Magleby og Tårnby samt enkelte jyder og sjællændere. Hovedparten af mændene ernærede sig som matroser, styrmænd og skippere, mens de fleste kvinder var flittige ved deres væve og solgte deres produkter inde i hovedstaden til stor irritation for Københavns Væverlav.

På trods af at de væsentligste kilder til Dragørs 1700-tals historie brændte i 1821, har det alligevel været muligt ved en systematisk gennemgang af Københavns Amts arkiv suppleret med oplysninger fra kirkebøger, søruller og skattemandtaller at give et nuanceret billede af byens liv og befolkning i denne periode. En ”vejviser” udarbejdet på grundlag af dette materiale fortæller løst og fast om folk i Dragørs gader.

At finde frem til, hvor dragørerne boede, skulle egentlig være en umulighed, da der ikke er bevaret ejendomsarkivalier fra 1700-tallet. Når det trods alt har været muligt at give et bud – men heller ikke mere – på hvem, der boede hvor, er det udnyttelsen af den indre topografiske struktur i en række skatte- og beboerlister fra 1680 til 1801. Arbejdet med dette materiale har gjort det mulig at sætte adresser på hovedparten af befolkningen. Hertil er medtaget, hvad amtets korrespondancer, diverse søruller, kirkebøger m.m. kan supplere med af personoplysninger. Det hele har jeg samlet i et causeri, der forsøger – hus for hus – at give et bud på beboernes liv og skæbner.

Dette materiale er nu blevet lagt ud på Dragør Lokalarhivs hjemmeside i gadeorden på de nutidige adresser. Det drejer sig om 40 gader, stræder, pladser og smøger med omkring 315 huse. Der er således tale om et anseeligt antal mennesker, og sommetider er det muligt at komme tæt på enkeltpersoner.

Internetadressen er: www.dragoer.dk/page1098.aspx

Som et eksempel eller en smagsprøve på, hvad man kan finde om enkeltpersoner, bringes her lidt om beboerne på **Kongevejen 19, matr. nr. 223:**

Her boede omkring 1700 lodsens Broder Olufsen, gift med Ave Hansdatter, som havde trådt sine børnesko i Strandstræde. Broder Olufsen gjorde i krigsårene 1715 og 1716 bl.a. tjeneste som overstyrmand på de store orlogsskibe ”Beskiærmeren” og ”Nordstiernen”, der opererede i Østersøen for at genere svenskernes forbindelse til Nordtyskland.

I nabohuset, Bodestræde 4, boede Broder Olufsens søster, Anne Olufsdatter Broders. Muligvis har de to huse hørt sammen og været beboet af deres forældre, Oluf Brodersen og Ellen Bentsdatter.

Af Birte Hjorth

Forårsudflugten

17. maj 2008

**Turen går i år til
Andelslandsbyen Nyvang
og Langtved Færgetro**

Om Nyvangsgården og Andelslandsbyen

Andelslandsbyen har hjemme på Nyvang, en gammel proprietærgård på 44 ha, beliggende lige syd for Holbæk. Blandt ejerne finder man en løjtnant H. Holm, hvis navnetræk ses på gavlene af den tidligere kostald fra 1903 og hestestalden fra 1904, som er de eneste tilbageblevne avlsbygninger fra denne periode. Der blev drevet landbrug på Nyvangsgården frem til 1965, hvor militæret overtog stedet og brugte det som øvelsesterræn frem til 1985. Efter lukningen af Holbæk Kaserne, blev Nyvang overdraget til Holbæk Kommune, som startede en produktionsskole på området.

I årene herefter kom der tanker frem, om at formidle andelsperioden – fra, 1870-1950, – til vore kommende generationer. Ud over mejeri, smedje og husmandsbrug, som var de første bygninger der blev opført, er der kommet Brugsforening, Zonestation, Brevindlevering, Radioforretning, Slagterbutik, en stor samling af hestekøretøjer, samt mange permanente, såvel som skiftende udstillinger.

Andelslandsbyen er under stadig opbygning.

I 2007 blev Sandby forsamlingshus og Sct. Stefanskirken opført.

Andelslandsbyen Nyvang er mere et historisk aktivitetscenter end et egentligt museum. Den besøgende kan både se, høre, lugte og smage sig frem. Der foregår nemlig daglig, relevante aktiviteter i langt de fleste af andelslandsbyens bygninger. Andelslandsbyen Nyvang, der nu er en selvejende institution som drives af nogle få ansatte og mange frivillige, modtager offentlige midler til hjælp til den daglige drift, mens penge til nyanlæg skaffes fra forskellige sponsorer og fonde.

Frokosten indtages i Andelslandsbyen Nyvang efter vi har fået en fin rundvisning af guide. Der vil efter frokosten være rigelig tid til at gå rundt på egen hånd og opleve det skønne Nyvang og naturen. Det er de sidste år tilbygget en del nye huse og en kirke.

Eftermiddagskaffe

Vi drikker vores eftermiddagskaffe på Langtved Færgetro, der ligger ved Munkholmbroen. Fra midt i 1800-tallet har der været egentligt krohold. Fra kroen blev der drevet færgeoverfart med robåd. Fra 1908, hvor tilbygningen og et lystanlæg med udendørsservering kom til, blev kroen kendt over hele Sjælland som mål for udflugter og større selskabelige sammenkomster.

Overfarten til Munkholm blev i tidligere tider passet af en færgekarl, som holdt til på krosiden. Skulle man over fra den modsatte side, måtte man slå alarm på et stykke jernbaneskinne, som var ophængt i en galge, og på en stille sommeraften kunne denne klokkeklang høres vidt omkring.

Ved Munkholmbroens indvielse i 1952 fik Langtved Færgetro igen sin gamle rolle som rastested for travle rejsende fra nær og fjern og turister med et sindigere tempo.

Kort over Nyvang

1. Skovhuset
2. NVE 10 kV transformertårn ca. 1930
3. Sct. Stefanskirken 1884
4. KTAS Kabelhus 1929
5. Trønninge Brugsforening ca. 1940
6. Zone-Redningsstationen fra Høng ca. 1940
7. Sandby Forsamlingshus
8. Søstrup Andelsmejeri 1892
9. Faurbjerg Smedje 1869
10. Husmandsstedet 1927
11. 10 kV højspændingsledning med mastetransformer og linieafbryder
12. Glumsø Savværk 1905
13. Sparresholm Vognsamling
14. Stakladen
15. Udstillingsladen
16. Brevsamlingssted ca. 1950
17. Skomagerværksted og symaskiner
18. Radio- og cykelforretning ca. 1930
19. Slagterforretningen ca. 1940
20. KTAS Telebutikken
21. Nyvangsgårdens hovedbygning med skolestuen fra ca. 1940
22. Skoletjenesten

Det må forventes at der bliver gået en del på denne tur

Prisen er Kr. 400.- pr. person inkl. bustur, frokost & eftermiddagskaffe med kage, samt entré og rundvisning på Nyvang.

Drikkevarerne betales af egen lomme.

Tilmelding senest 10. april 2008 til Anette Flügge

Tlf. 51 70 53 58, e-mail: anette.flygge@ishoejby.dk

- dog max. 50 personer. Først til mølle princip.

Betaling skal ske pr. check eller giro 220 8628 til vor kasserer Bent Jensen, Konkylievej 23, 2650 Hvidovre.

Tilmeldingen kan også ske på vores medlemsmøder.

Tilmeldingen er ikke gældende, **før betaling er indgået.**

Pengene returneres kun hvis pladsen bliver afsat til anden side.

Ved udeblivelse uden afbud, ingen penge retur. Ej heller før 1 måned til afgang.

Bemærk venligst, hvor du vil stige på bussen ved tilmeldingen – det er vigtigt, så vi ikke venter forgæves.

Husk bussen afgår PRÆCIST.

Vi glæder os meget til at se jer på vores tur.

Venlig hilsen Anette Flügge

Tidsplan:

Kl. 08.15 Præcis – afgang fra Ulrikkenborg plads.

Kl. 08.30 Præcis – afgang fra Herlev st. – gode p-pladser.

Kl. 09.00 Præcis – afgang fra Høje-Taastrup st.

Kl. 10.00 Ankomst til Andelslandsbyen Nyvang

Kl. 10.15 Rundvisning på Nyvang

Kl. 12.00 Frokost på Nyvang

Kl. 13.30 Nyvang på egen hånd

Kl. 15.00 Afgang fra Nyvang

Kl. 15.30 Kaffe på Langtved Færgekro

Kl. 17.00 Afgang mod Høje-Taastrup, Herlev og Ulrikkenborg plads.

Filmtroldmanden fra Skovlunde

Ballerup Museum er for øjeblikket ved at forberede en særudstilling om teatermaleren, filmarkitekten og billedkunstneren Carlo Jacobsen, der var berømt i sin samtid og ofte blev omtalt som »filmtroldmanden« eller »tusindkunstneren« Carlo Jacobsen. I den forbindelse efterlyser museet oplysninger om hans liv, arbejde og slægtsforhold. Museet er også interesseret i at låne malerier og akvareller, som kunstneren har udført.

Museet har været i forbindelse med Teatermuseet, Det Danske Filminstitut og Nationalmuseet, hvor der findes materiale, som vi håber på at kunne låne. Men vi mangler nogle oplysninger om Carlo Jacobsens slægtsforhold.

Familieforhold

Carlo Jacob Peter Jacobsen blev født den 10. juni 1884 på Nørrebro i København som ældste barn af Sidse Kirstine (f. 29.9.1857?) og Jacob Josef Benjamin Jacobsen (f. 28.1.1860). Carlo Jacobsens forældre blev gift den 18. januar 1884. Faderen, der var snedker, var søn af Bodil Petersen og cigarmager Jacob Ludvig Jacobsen. Men hvem var moderens forældre?

Carlo Jacobsen havde seks søskende. De to af dem, Marius og Carla, døde tidligt af den spanske syge. De fire andre var Marie, Louise, Anna og Einar.

Carlo Jacobsens hustru hed Astrid. Den 2. december 1915 fik ægteparret en søn, som blev døbt Jacob Carlo Jacobsen.

Omkring 1948 emigrerede Jacob og hans kone Jytte Jacobsen, født Petersen, til USA, hvor Jacob kaldte sig Jack C. Jacobsen. I 1950 fik Jytte og Jack datteren Christine Jacobsen.

Jack Jacobsen var med til at lave lyd til ikke mindre end 22 amerikanske film blandt andre »The Warriors«, »Kramer vs. Kramer« og »Apocalypse Now«. Sidstnævnte film modtog i 1980 en Oscar for bedste lyd. Jacob "Jack" C. Jacobsen, døde den 2. januar 1987.

Film og teater

Som ung tog Carlo Jacobsen til Berlin, hvor han fik arbejde i et stort firma der havde specialiseret sig i at fremstille dekorationer til de europæiske teatre. Her lærte han en ny, revolutionerende måde at fremstille teaterdekorationer på: den plastiske dekoration af papmaché. Ved hjemkomsten til Danmark i 1908 blev han ansat hos Carl Lund, der leverede dekorationer til teatre i København og provinsen. Carl Lund havde sin malersal på loftet over Trinitatis kirke.

Omkring 1914 blev Carlo Jacobsen ansat hos Nordisk Films Kompagni, hvor han skabte dekorationerne til en lang række af filmselskabets stumfilm. Han arbejdede blandt andet tæt sammen med filminstruktøren A.W. Sandberg og lavede dekorationer til hans Dickens film og filmatiseringen af romanen »Fra Piazza del Popolo«.

I 1920'erne og 30'erne skabte Carlo Jacobsen dekorationer til en række revy- og teaterforestillinger i København, og han var med til opføre store friluftskdekorationer i Tivoli. Blandt andet tegnede han Færgekroen, der som bekendt stadig eksisterer.

I 1938 hentede Alice O'Fredericks ham til ASA, hvor han i begyndelsen af 1940'erne skabte dekorationerne til flere af filmselskabets spillefilm. Nogle af udendørsscenerne til »Ebberød Bank« og »En pige uden lige« blev optaget i Skovlunde, hvor han boede på dette tidspunkt.

Huset i Skovlunde

Carlo Jacobsen boede en overgang i Amalie Skrams Allé 20 i Valby. Senere flyttede han til Tryggevej på Vesterbro. I 1941 flyttede han med sin hustru og søn til Skovlunde, hvor han købte ejendommen matr. nr. 26b, Skovlunde By, Ballerup Sogn med den nuværende adresse Skolevej 4.

Mens Carlo Jacobsen boede i Skovlunde, tegnede og malede han flere af bygningerne i den gamle landsby, blandt andet stationen, smedjen og købmandsforretningen.

Folkeregistret i Ballerup Kommune oplyser, at Carlo Jacobsen og hans hustru fraflyttede kommunen den 13. december 1958. De flyttede til en lejlighed på Frederikssundsvej 163 i Brønshøj. Han døde 17. oktober 1960 på Frederikssundsvej 163.

Han blev begravet 24. oktober 1960 på Bispebjerg Kirkegård

Indfødsdato (år og måned)	Begravelsesdato (år og dato)	Den afledes fulde navn (en eller flere efterfølgende fulde navne)	Den afledes alder (fuldstrengt og -dag)	År af fødsel (fuldstrengt og -dag)
1960 17. Oktober	1960 24. Oktober	Carlo Astrid Peter Jacobsen	76	
Frederikssundsvej 163	Bispebjerg Kirkegård			

Foto af GBH: 3-117-65, Brønshøj Kontra ministerialbog D.1954-1961

Efterlysning

Ballerup Museum søger blandt andet oplysninger om, hvilken dato og hvor Carlo Jacobsen blev gift med Astrid samt flere oplysninger om hans slægtsforhold.

Hvornår boede han på de forskellige adresser? Hvornår emigrerede hans søn til USA?

På Ballerup Museum håber vi meget, at bladets læsere kan hjælpe os.

Henvendelse kan ske på tlf. 44773090 eller mail: ballerupmuseum@balk.dk

Af Svend Jørgen Jensen,
frivillig medarbejder ved Ballerup Museum

Rapport over Gulderingens forlis fra Grenå i september 1822

af Bertil Koch, i aug. 1997

Västra Karups dødbog indeholder sjældent udførlige informationer om de døde. Men ved opsigtsvækkende drukneulykker eller selvmord bruges der dog nogle ekstra linier. Mod dette vidner den udførlige beskrivelse som gives fundet i september 1822 på Hovs strand af en kvindeperson, som er flydt i land. Notitsen lyder som følger:

*(Afskrift 30/1 1993 af notits indført i december i Västra Karup/Hovs kyrkobok C 5 år 1822).
År 1822 d. 14. september begravedes på Houfs Kyrkegård en, d. 13de på Houfs strand inddreven død person, som herefter fandtes at være en forulykket madam Borup fra Nordjylland. På forespørgsel i Helsingør om denne persons stand oplystes det af slotsprovsten i Kronborg og sognepræsten i St. Mari kirke Petter Efraim de Fischer, at den afdøde var præsteenke efter provsten Borup forhen i Skanderborg i Nordjylland, men efter hans død nu bosat hos sin svoger herredsprovsten A. Krøijer, sognepræsten i Grenå. I selskab med 12 passagerer fra Grenå begav hun sig til søs for at gå til København med skipperen Brabrand af Grenå og en matros på skibet d. 6. september, samt havde med sig en datter og en broder*

1) afskediget kaptajn Moritz de Fischer, men forulykkedes under rejsen med skib og alt, så at datteren drev ind på Læsø ved Jylland, broderen drev ind på Anholt.

2) men deres chatol på Torekov ø, og enkefru Borup på Houfs strand ikklædt en bombasin-kjole. Tegnebog med 65 rigsbanksdaler, 1 fingerring og 2 øringer af guld.

Hendes fader 3) havde været generalkrigskommissær og ridderen Christian de Fischer og moderen Frederica Lovisa de Fischer født Monrad længe bosat i Grenaae, hvis børn var den druknede kaptajn Moritz de Fischer provsten de Fischer i Kronborg og en datter 3) gift med provsten Krøijer i Grenå. Madam Borup sørges af en mindreårig søn lærling ved apoteket i Skanderborg og af 2 umyndige døtre.

1) Ikke broder til præsteenken, men vel nok til Petter Efraim de Fischer

2) Ikke Moritz men vel nok skipperen Brabrand

3) Se nedenfor

Det er klart, at en notits af denne slags tiltrækker sig ens opmærksomhed, og man bliver nysgerrig på detaljerne i et så omfattende forlis, som tager 14 personers liv.

Jeg har derfor gennemført en del forskning i det skete og præsenterer her resultatet af denne udforskning. Min første tanke var, at en ulykke af dette omfang måske have levnet sig spor i den datidige danske dagspresse, hvorfor jeg begav mig til København for på Universitetsbiblioteket at pløje mig igennem aviserne fra september 1822 og de nærmeste måneder derefter. Resultatet fra dette besøg blev imidlertid magert, og det eneste som kom frem var følgende notits i "Aarhus Stiftstidende" fra 27. sept. 1822: "*Fra Grenaa fortælles det sørgelige Budskab, at en Skipper, som for 3 Uger siden afgik derfra med 16 Passagerer for at gaa til Kiøbenhavn, formodes at være sunket i Søen, da endnu ingen Efterretning*

havdes om deres Ankomst dertil Tvende af Passagerernes Liig ere siden fundne opskyllede af Søen, hvilke bleve den 22te dennes begravede på Aasøe Kirkegaard”.

Nå men en søforklaring, hvor omstændighederne omkring ulykken, måtte vel findes, hvorfor jeg skrev til Landsarkivet for Nørrejylland i Viborg om ærindet. De meddelte ”at både justits- og politiprotokollerne for Grenå købstad, Nørre og en del af Sønder Djurs herreder er gennemgået i tidsrummet fra 6. sept. 1822 og to måneder frem, men uden at finde oplysninger om et søforhør i forbindelse med skibets forlis”.

Det er senere oplyst, at søforhør ikke forekom i Danmark på det aktuelle tidspunkt. Altså heller ikke her noget resultat, så jeg skrev endnu engang til Viborg og bad dem søge i de gamle kirkebøger fra Grenå, Læsø og Anholt efter oplysninger om forliset, og se nu blev der bid:

Svar fra NJLa 27/10 1994

ANHOLT kirkebog C 326-2, Den 12. Sept. jordedes Skipperen Brabrant fra Grenaa som fandtes død på Stranden den 9/9. GRENAA kirkebog C 317-4

Den 6. Sept. 1822 gik Skipperen Brabrant med 1 (en) Matros og 13 Passagerer fra Grenaa til København. Formodentlig er Skibet forlist. Den 20. sept. fandtes (foroven) anførte Børn Cathrine Gude liggende død ved Sangstrup Strand. Således samme Dag ved Katholm Strand Snedker Peder Madsens Søn Mads fra Grenaa, 25 Aar gammel, som jordedes på Aalsøe Kirkegaard.

BYRUM kirkebog C 76-3, Den 5. Okt jordedes tvende Fruntimmer, som var drevet i Land på Landets Østside. Den ene havde i Linnedet mærket I B og den anden M I.

Svaret blev fulgt af et flertal handlinger, som var indkommet til byfogeden i Grenå omkring skibets forlis. Handlingerne findes i pakke B54-520.

Her følger nu afskrifter af:

Breve indkomne til byfogeden i Grenå (pakke B54-520, som jeg modtog den 27. okt. 1994 fra Landsarkivet for Nørrejylland).

No. 241 1822, Promemoria!

Hoslagte Skrivelse fra Cancellieraad Byee og Herredsfoged Boeck i Sæby af 19de f.Mt (oktober) med de deri paaberaabte Bielage og Penge som ere fundne paa et paa Understed Strand inddrewn Fruentimmer, der sandsynlig har waret med på det Skib fra Grenaa som for nogen tid siden skal ware forulykket, skulle jeg ikke unnlade tjenstligen at tilstille Hr. Cancellieraaden, med Anmodning om at De wille foranstalte de ommeldte Bielage og Penge owerlewerede til Vedkommende. For Pengenes Modtagelse forwenter jeg mig meddeelt Tilstaalse, Randers Amthuus d. 5. Nov. 1822 (underskrift)

No. 243 1822, Promemoria!

Efter en fra Hjöring Amt modtaget Skriwelse af 16 dennes, er den 3de og 4de nestforhen paa Lesøe af Hawet opkastet 2d Fruentimmer, der saaledes ere beskrewne: Det ene Fruentimmer som fandtes d 3de d.M. skal efter Udseende hawe waret ung, men meget tyk og opswulmet, paa hendes Linned war med hwid og bleget Traad paasyet Bogstawerne J.B. og derunder Tallet 6, hun war ikledt et hwidt Piqueret Underskjørt og en rød eller gul

hvidtribet Sirtes Kjole, som var forraadnet, endvidere hawde hun paa sig en mørkeblaae Schenillie, som paa Ærmerne war kantet med Fløjel, paa Fødderne sorte strikkede Strømper og Strømpebaand af blaae og hvide Silkebaand, men uden Sko og hawde ingen Ringe enten på Fingrene eller i Ørerne, hwilke formodes at ware udrewne i Søen. Det andet Fruentimmer som indstrandede den 4d Oct. war af Søen så forslaaet i Ansigtet, at det ikke kunde skjønnes om hun hawde waret ung eller gammel, paa hendes Linned war indsyet Bogstawerne M I og hawde Kjole af mørkt eller sort Tøj og et uldent Underskjørt paa sig. Disse 2de Fruentimmer ere begrawne paa Lesøe. Da et skib fra Grenaae med Passagerer for nogen Tid siden skal ware forlijst, og de fundne Personer formodentlig hawe waret bland dem som udgik med dette Fartøj, saa har jeg ikke willet undlade herwed tjenstligen at meddele Hr. Cancellieraaden Forestaaende til behagl: foranstaltende Bekjendtgjørelse for dem med hwem de ommeldte Fruentimmer maatte formenes at hawe woret beslægtede. Randers Amthuis d. 25. Oct. 1822, (underskrift) Indbemelte 2d Fruentimmer waer: Judette Borup og Marie Jessen her af Grenaa som forliste med Skepper Braband, og hworom Wedkommende er underrettet.

No 244 1822, Promemoria!

Det Kongelige Danske Cancellie har under 29de f.Mt (oktober) tilskrewet mig saaledes: Det Kongl. Deparementet for udenlandske Sager har tilskikket Cancelliet en Gienpart af en af Landshøwdingen de la Gardie i Christianstad i Skaane indgiwen Beretning til det Kongl. Swenske Ministerium for de udenlandske anliggender hworaf erfares at der wed Hof i Biære Herred er fundet et Liig af et Fruentimmer som hawde hos sig en Brewtaske med 4 Sty 10 rbdlr Sedler 2 Sty 5 rbdlr Sedler og 14 Sty 1 rbdlr Sedler 2 smaae Guldørenringe, 2 Qwittantier og nogle andre Papirer, af hwilke kan slutes at den Afdøde war en Fru Borup i Grenaae. Wed at tilmelde Hr Amtmanden foranførte skulde man tjenstlig anmode Dem om behageligen at wille derom underrette Wedkommende med tilføjende, at de bjergede Effecter opbewares af Pastor Adjunktus Kullberg i Wester Karup hwar de kunna modtages af dem der kunne bekjendtligiøre deres Ret til samme". Forestaaende wille Hr Cacellieraaden behageligen bekjendtligiøre for Wedkommende. Randers Amthuis d. 5. Nov. 1822, (underskrift) Communiceret Wedkommende i Grenaae den 6. Nov 1822

No 249 1822

Paa Knappens Sandstrand i Understed Sogn er den 3die dennes (oktober) updrewet et død Fruentimmer, hos hwem, wed det samme Dag afholdte Undersøgelses Forhør, er fundet paa Brystet indswebt i et Stykke Papier 11 Een Rigsbance Daler Sedler med nogle Stykker af en dito og desuden paa Brystet under Trøien. 1 Brev med Udskrift: Jomfru Marie Møller, hworu wedheftede (en) 5 Rbdr Seddel, dateret Grenaae
 2 et dito med Udskrift: Jette Jenssen dateret samme Stede
 3 et dito med dito: Peder Berg
 4 et dito med dito: Madame Berg
 5 et dito med dito: Jomfrue Trine Brock
 6 et dito med dito: Madame Elling,

7 et dito som ved Udwicklingen gandske gik i Stykker men af hwars ene Lap dog sees at Udstederen er en Schmidt med et Silkebaand og 12 Rdr bestaaende af 2de Fem og 2de Een Rigsdalers Sedler.

8 Nogle Lapper af 2de Brewe

Og da disse fremlyser, at dette Fruentimmer sandsynligen har været Passagerere paa paa det paa Reisen fra Grenaa til Kiøbenhavn efter Awiserne forliste Skib, giwer ieg meg herwed den Frihed at tilstille Amtet det widere Forsendelse til Randers Amt meddelte Brewe tilligemed den i No 1 forefundne og wedheftede 5 Rbdr Seddel, de i No 7 forefundne 12 Rbdr og med widere af de hos den Døde forefundne Penge 6 Rbdr 2/8 Sk, de Resten efter wedlagt Regning er anwendt til hendes Begravelse. Det anmærkes i øvrigt at hun war klædt i almindelig Bondedragt, og efter sandsynlighed hawde flere Dage lagt i Wandet.

Sæbye den 19de Oktober 1822, Boeck, Indbemelte Brew No 1 til Marie Møller, er tilligemed de deri nemte 5 Rdl Sedler paa Wedkommends Wegne modtaget den 9 Nov 1822, (underskrift) Indbemelte Brew No 7 er tillige med de deruti ommeldte 12 Rdl modtaget af samme dies. S. Schmidt Indbemelte Fruentimmer war Niels Kroghs Enke Carlotte Lovise Krogh fra Grenaa som forliste med Skepper Jens Brabrand den 7 Septb 1822.

Det her var jo udmærket med en hel del detaljeret informationer om de forulykkede og tid og sted for deres findested. Med kaptajn Moritz de Fischer der, som i henhold til kirkebogen Hov/V. Karup, skulle være genfundet på Anholt!

Nu var det tid for mig selv at rejse til Viborg for at komplettere de informationer landsarkivet dér så velvilligt havde forsynet mig med. Jeg begyndte med dødbogen fra Anholt, men der fandtes ingen anden person fundet på stranden end kaptajn Brabrand. En forveksling af kaptajnerne var formentlig sket af den i V. Karup som gjorde efterforskningen. Besøget i Viborg gav dog som resultat følgende fra Grenå udgående handlinger i sagen: Renskrifter af ved landsarkivet i Viborg bevarede:

Udgående skrivelser fra Grenå

Arkivsignatur B54-438

No 475 Til Birkefoged Justesen paa Anholt 1822, October 21

I Anledning af Deres Anmeldelse om Skpr. Brabrands og Passagers Undergang med Everten Gulderingen, maa jeg Tienstlig anmode Dem om De behage ville ved neste Leilighed hertil Fastlandet, oversende mig alt hvad der fra bemelte Fahrtoi af Vahre og Penge enten allerede er bierget, eller herefter maatte bierges, paa det at samme kan blive taget under lovlig Behandling. Hvad Biergelønnen angaaer, da skal Samme efter nærmere lovlig Omgang her blive Vedk. sikkert. Skepr. Brabrands Begravelses Omkostninger kan De behage efter specificeret Regning og Vedkl. Qvittering, indeholde af de hos ham fundne 238 Rd. Harboe.

No. 507 Til Birkefoged Justesen paa Anholt 1822, November 12

De med Baadene fra Anholt hertil oversænte Vahre tilhørende afgl. Jomfrue L. M. Bay og de paa afdøde Skipper Brabrand fundne Contanter efter afdrag af 1/3 Deel i Biergeløn for Jfr. Bays Efterldenskaber med 33 rdb 10 s og 17 Rld 3 m 1 s for Brabrands Begravelse m.v.

– 186 rbd Sedl samt en Træeske under Forsegling hvori skulle være 36 rld er modtaget efter den afholdte Registreringsforretning under 9 Octb d.A. og hvorom herved meddeles Deres Velædelhed denne min Tilstaaelse i Henseende til den indeholdte Biergeløn af Jomfrue Bays Efterladenskaber, da maae jeg bemærke at jeg ikke troe at samme ved at sælges ved Auction vil opløbe til Vurderingssummen og forsaavidt ikke skulle blive Tilfældet vil det formeget i Biergeløn modtagne blive at tilbagebetale på nærmere Anfordring og i hvilken Henseende de Deres Velædelhed ville prikavere dem mod det Fornødne. Jeg har gjort mig al Umage for at kunne have sendt Dem Findelønnen for de hidsendte Contanter men saasom der findes mange Creditorer i Brabrands Boe, ligesom det og nærmere staaer til at afgjøre som Boet eller de som har sendt Penge med Brabrand skal have de fundne, er en Skiftesamling i saa Henseende i Boet nødvendig og der vil derfor medgaae nogen Tid forinden denne Sag kan afgjøres. Det samme er og Tilfældet med den Æske hvori de 36 Rdr findes. Imidlertid skal Finderens Ret paa passende Maade blive observeret og de efter Udfaldet derom snaarest mueligt givet Underretning. For Transporten af Jfr. Bays Tøi m.v. hertil er vedkommende accorderet og blevet udetalt 6 Rdr. Sedler.
Harboe

No. 513 Til Cancellieraad Boeck i Sæbye 1822 November 14

I det jeg herved anmelder at have modtaget de paa det paa Knappens Forstrand i Understed Sogn d 3de i s.M. fra Søen opdreved døde Fruentimmer forefunden og i Deres Veltr. skrivelse til Hiøring Amt d 19de næsteften ommeldte Breve, samt i Penge 23 Rd 5 m 8 s, hvilket Fruentimmer var Niels Kroghs Enke Ch. Lov. Maineche heraf Byen som er forlist med Skipper Brabrand først i Sept. Maaned dette Aar. – har jeg ikke tillige villet undlade, at bevidne Deres Velbyrdighed Vedkommendes Tak, og min Forbindlighed, for Deres gode Foranstaltning i Foranmeldte Sag.

Harboe

Nu ved vi, at det forulykkede skib var en såkaldt evert ved navn "Gulderingen". En evert er en fladbundet jagt med centerbord (eller sidebord) som kan fældes ned, ligesom de grundgående nordtyske og hollandske flod- og kystfartøjer.

Jeg blev nu nysgerrig på, hvad der i danske skibsregistre kunne stå om skibet Gulderingen og henvendte mig derfor til Handels- og Søfartsmuseet i Kronborg i Helsingør. De meddelte mig, at de havde følgende oplysninger om en Gulderingen, som de havde fået fra Rigsarkivet og Landsarkivet i København: "Gulderingen", jagt af Grenaa 4 commercelæster, bygg. København 1811 tilhører Købmand Niels Kjersgaard

I håb om at begge arkiver i København skulle have mere udførlige informationer kontaktede jeg en dansk forsker, som desværre kun kunne konstatere at mere fandtes der heller ikke her at få fat i. Da jeg nu var i nærheden af Århus med dets universitetsbibliotek begav jeg mig op til deres avisafdeling og fik følgende notitser frem om forliset:

Notitser omhandlende forliset fundet i følgende aviser for år 1822: Avisens navn/forkortelse:

Aalborg Stifts Jydske Efterretninger Ål E, Aalborg Stifts Adresseavis Ål A, Aarhus Stiftstidende År S, Randers Amtsavis og Avertissementstidende Ra A

24 sept i Ra A 27 sept i År S 30 sept i Ål E og i Ål A

Fra Grenaa fortælles det sørgelige Budskab, at en Skipper, som for 3 uger siden udgik derfra med 16 passagerer for at gåe til København, formodes at være sunket i Søen, da endnu ingen Efterretning havdes om deres ankomst dertil. Tvende af passagerernes Liig ere siden fundne opskyllede af Søen, hvilke bleve den 22te begravde på Aasøe Kirkegaard.

5. Okt i Ra A 7 Okt i Ål A

Det var omtrent 3 uger siden, at Skipper Brabrand forlod Grenaa for at seile til Kiøbenhavn. For Katholms Strand er funden en Snedkersvend og vid Nørre-Herreds Strand et Barn der begge vore Passagerere paa Skibet. Fra Anholt er nu indløben Efterretning, at Skipperen der er funden, saa at det Rimelighed kan antages, at Skibet er totalt forlist. Blandt Skibets 12 Passagerer var Captain Moritz Fischer, Jfr. Borup fra Katholm og hennes Moder Mad. Borup fra Grenaa. Skipperen efterlader i trange Kaar en talrig Familie.

21. Okt i År S 23 Okt i Ra A (=ink Grenå No 243 1822)

Efter en fra Hjøring Amt modtaget Skriwelse af 16 dennes, er den 3de og 4 de nestforhen paa Lesøe af Hawet opkastet 2d Fruentimmer, der saaledes ere beskrewne: Det ene Fruentimmer som fandtes d 3de d.M. skal efter Udseende hawe været ung, men meget tyk og opswulmet, paa hendes Linned war med hwid og bleget Traad paasyet Bogstawerne J.B. og derunder Tallet 6, hun war ikledt et hwidt Piqeret Underskjørt og en rød eller gul og hwidtribet Sirtes Kjole, som war forraadnet, endwidere hawde hun paa sig en mørkeblaae Schenillie, som paa Ærmerne war kantet med Fløjel, paa Fødderne sorte strikkede Strømper og Strømpebånd af blaae og hvide Silkebaand, men uden Sko og hawde ingen Ringe enten paa Fingrene eller i ørerne, hwilke formodes at wære udrewne i Søen.

Det andet Fruentimmer som indstrandede den 4d Oct. war af Søen så forslået i Ansigtet, at det ikke kunde skjønnes om hun hawde været ung eller gammel, paa hendes Linned war indsyet Bogstawerne M I og hawde Kjole af mørkt eller sort Tøj og et uldent Underskjørt paa sig. Disse 2de Fruentimmer ere brawne på Lesøe.

Da jeg var kommet så langt i mine efterforskninger fulgte jeg et råd jeg havde fået på landsarkivet i Viborg om at kontakte Lokalarkivet i Grenå "Grenå Egnsarkiv" hvilket viste sig at være et lykketraf. Derfra har jeg i flere omgange modtaget materiale ved en stor hjælp af Børge Kjær. Han har bl.a. sendt kopier af aktuelle sider af Carl Svenstrup: "Grenaa Bys Historie" (1938), J. L. Thane: "Skanderborgs Historie" (1908) og E. Tang Kristensen: "Øen Anholt i Sagn og Sæd" (1891). "Grenaa Bys Historie" (GBH) indeholder bl.a. artikler over ejerhistorien til flere grunde i byen Grenå. I artiklen over Christian de Fischer, enken Borups formentlige fader, findes ingen datter gift Borup og heller ingen søn Moritz. Han er derimod optegnet i en folketælling fra 1801. Sønnen Peter Efraim – præsten i Helsingør – findes derimod. "Skanderborgs Historie" indeholder en kort notits om præsten Thomas Andreas Borup, omtalt 1818: "Han var meget musikalsk, men døde allerede Aaret efter af

Brystsye, 48 Aar gammel. Hans Enke Antonette Thorsager og 4 Børn flyttede til Grenaa, hvor de levede under knappe Kaar. Hun druknede efter 2 Aars Forløb, da hun med sin ældste Datter vilde sejle til København for at tage Afsked med Datterens Forlovede, Bechman, der som Missionær skulde rejse til Grønland. Næppe var Skibet kommet 1 Mil ud fra Kysten, før det sank med Mand og Mus". Enken Borup var altså ikke datter af Christian de Fischer som angivet i dødsnotitsen fra Västra Karup/Hov med derimod født Thorsager. De fra præsten i Helsingør givne oplysninger er tydeligvis blevet fejlfortolket.

Oplysningen om, at skibet sank allerede en mil fra kysten, er interessant. Jeg havde undret mig over, om forliset skete på grund af, at det kom ind i en storm og kontaktede derfor Danmarks Meteorologiske Institut og derfra fået de vejroplysninger, som man de aktuelle dage havde gjort i Gamle Botanisk Have i København såvel som ombord på orlogsskibet Falster i Helsingør. Bevarede data viser ikke særskilt stærke vinde i området på tidspunktet. Således har nok ikke vejrforholdene været afgørende for det indtrufne. Det bør påpeges, at der fra denne tid ikke findes bevarede vejrmoteringer i Sverige i henhold til information fra Rigsarkivet og Krigsarkivet i Stockholm. I GBH findes en længere artikel om skipperen Brabrand. Han sejlede med en jagt på en fast rute mellem Grenå og København. Jagten blev med tiden så "rådden", at den faldt i bidder en mil ud for Grenå med 20(?) mennesker som skulle til København. Skipperens krop blev skyllet i land på Anholt ligesom også en anden mand, som også bliver genkendt og hans ejendele sendes til moderen fru Lotte Krog i Grenå. Brabrand efterlod en enke med fire mindreårige børn. Otte måneder efter Jens Brabrands død fødtes en datter, som fik navnet Jensine Chathrine.

Brabrands jagt var ikke det eneste fartøj, som på denne tid viste tegn på dårligt vedligehold. I "Randers Amtsavis og Avertissementstidende" fra den 26. september 1822 læser man:

"I afvigte Maaned traf det Uheld, at en Planke sprang paa en Smakke fra Kallundborg til Aarhus, hvorvid den blev læk og maatte gaae tilbage. Alle måtte pumpe, og Skrækken havde saadan Indflydelse paa to Dames Helbred, at den ene ligger syg endnu".

Vi kan nu sammenfatte: Foruden kaptajnen og en matros medfulgte 13 passagerer skibet da det den 6. september forlod Grenå for at gå til København.

Fortegnelse over personer ombord på jagten Gulderingen ved dets forlis i sept. 1822

Fundet hvor:

Kaptajn Jens Brabrand	Anholt, 9. sept.
Matros ?	ingen oplysninger
Pass. 1 Præsteenke Antoinette Borup	Hovs strand 13. sept.
Pass. 2 Datter til ovenstående Judette Borup	Læsø 3. okt.
Pass. 3 Barn Catrine Gude	Sangstrup strand 20. sept.
Pass. 4 Mads Pedersen	Katholm strand 20. sept.
Pass. 5 Marie Jessen	Læsø 4. okt.
Pass. 6 Enke Lovise Charlotte Krogh	Knappens strand,
Pass. 7 Afskediget kaptajn Moritz de. Fischer	Ingen oplysninger
Pass. 8 Jomfru L. M. Bay	Anholt 1)
Pass. 9 Krogh	Anholt 2)
Pass. 10-13	Ingen oplysninger

- 1) Uklart om kun hendes ejendele genfundtes på Anholt
- 2) Oplysningen om, at en mand Krog blev skyllet i land på Anholt, findes kun i GBH

Blandt Bertil Kochs efterladte materialer fandtes dette materiale om det forliste skib "Gulderingen", som han også har skrevet om i Bjäre hembygdsförenings årbog 1998. Al hans korrespondance og materiale om denne hændelse findes nu i hembygdsföreningen. Han gjorde omfattende undersøgelser for at få hændelsen ordentligt dokumenteret.

Et anetræ fra Kennedy's grandma

På Rotary dagene i 2006 blev dette billede taget. En person kom og søgte hjælp og havde lavet dette flotte træ. Efter bladet er kommet i farver syntes jeg det skulle vises. Nogle af navne på personerne er: Olof Andersson Salisbury, Maria Olivia Löfdal, Ole Persson, Elisabeth Catharina Iversen, Peter Jensen, Mathilda Christensen, Gladys Genivcve Jensen, Althea Elsiabeth Andelin, Herman Augusta Andelin, m.m. GBH

Nyheder:

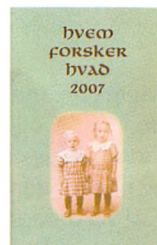

Roskildefreden 1658

År 2008 er det 350 år siden freden i Roskilde, hvor bl.a. Skåne, Blekinge og Halland blev svensk. Dette markeres med en temaudstilling, en special-CD og flere historiske foredrag. Se det hele på www.malmo2008.se og læs om de svenske slæktforskerdage i Malmö d. 29. august til d. 30. august. Tag toget til Malmö og besøg Eurpaporten, Stadionmässan og få en fantastisk oplevelse med slægtforskningen i focus, fra morgen til aften.

Hvem Forsker Hvad, er et opslags - værk i bogform.

Bogen udkommer i 2008 for 40. gang, med indlæg om slægter, områder og emner man forsker i, således at man kan få kontakt med andre der forsker i det samme emne eller område. Vi vil bestræbe os på, at 2008 vil blive et flot jubilæumsnummer, så husk at sende dit indlæg i god tid. Send dit indlæg i dag på www.hvemforskerhvad.dk

SSF holder Årsmøde d. 26. april 2008 På Koldinghus Kom og hør om "Spaniolerne i Kolding 1808"

v/ Steffen Riis, *Slægtsforsker*

For 200 år siden i foråret 1808, sendte Napoleon 20.000 soldater (spanske og franske) til Danmark. Formålet var sammen med danske soldater at angribe Sverige. Foredraget vil med udgangspunkt i de originale dokumenter beskrive situationen, og hvilken indflydelse denne strøm af fremmede tropper havde på dagligdagen for Kolding bys beboere. Branden på Koldinghus vil blive beskrevet ud fra datidens oplysninger. Efterkommere til de spanske soldater i Kolding, blive omtalt.

Tilmelding til Svend Aage Mikkelsen senest d. 1. marts 2008 (svmi@post3.tele.dk) Alle er velkommen så længe der er plads. Læs mere om årsmødet og programmet på www.ssf.dk

Find din slægt på Nettet

Skal du på arkivet eller i foreningen, så er nettet lige dig. Her kan du trygt have dine bøger og papirer i det gode, store, dejlige, rummelige net, lavet af kraftigt sort kanvas med lange stropper i Størrelse: 38 x 42 cm.

Du får ikke ondt i armene for du kan hænge NETTET over skulderen og så kan du også bære det almindeligt i hånden, godt og rummeligt i god kvalitet.

Links til slægtsforskningen finder du på Nettet.

Nettet til dig der slægtsforsker. Pris 50 kr. + 17,50 kr. i Porto

Nettet kan bestilles hos: janhb@mail.danbbs.dk eller det kan købes på vore medlemsmøder i foreningen hver den anden onsdag i måneden.

Bøger:

Sigøjnere, tatare og danske Rejsende

Anders Enevig har nu på forlaget Wisby & Wilkens udgivet en revideret og kraftigt udvidet udgave af "Tatere og rejsende" fra 1965. Der er i bogen mange nye, yderst sjældne billeder.

Læs om hvor de Rejsende og Taterne kom fra, hvem de var, hvordan de sørgede for at der opstod danske cirkus - to eksisterer den dag i dag. Bogen er nu på 272 sider, medens førsteudgaven var på 140 sider. Bogen koster 298 kr. Den kan købes i boghandlen men også bestilles på www.bogshop.dk/product

Cigarette and Trade Cards

Bogen "Collecting Cigarette and Trade Cards" fortæller historien om de fantastisk populære cigaret- og reklamekort, som blev en helt industri i sig selv.

220 farveillustrationer, 152 sider. Skrevet af Gordon Howsden, 1995. Bogen koster 269 kr.

Kan bla. bestilles på <http://victoriaspalace.dk/acatalog>

En kongelig affære

- Caroline Mathilde og hendes søskende.

Dronning Caroline Mathilde er velbelyst både i dansk historieskrivning og i skønlitteraturen. Hendes liv må påkalde sig opmærksomhed både på grund af hendes personlige historie og på grund af den enorme betydning, hele historien fik politisk. Kan der tilføjes mere i et så velbelyst hjørne af Danmarkshistorien?

af Stella Tillyard, Udg. af Høst & Søn, 480 sider, 349 kr.

Michael Bregnsbo "Folk Skriver til Kongen"

Under enevælden var retten til at indsende bønsskrifter (supplikker) til kongen en af de meget få rettigheder, der var undersåtterne beskåret. Disse supplikker udgør et omfattende, interessant og værdifuldt, omend også noget uoverskueligt kildemateriale, både til belysning af forholdet mellem konge og befolkning og til brug for slægtsforskere og lokalhistorikere. Ikke mindst samler interessen sig om den ubrudte række af supplikprotokoller, som findes i Danske Kancellis arkiv i Rigsarkivet for hele 1700-tallets vedkommende. Datidens rets-, kirke- og undervisnings-væsen, og de supplikker, der blev indsendt hertil samt de svar, suplikanterne fik herfra, kaster lys over overordentlig mange aspekter af datidens samfundsliv, også af interesse for slægtsforskning.

Bogen er udgivet af kildeskriftselskabet og er på 345 sider. Bogen koster 200 kr. og kan bestilles hos janhb@mail.danbbs.dk Ved forsendelse vil porto blive tillagt, bogen kan også købes ved Foreningens møde 2. onsdag i hver måned

Andre bøger:

Dan H. Andersen: Nazimyter. Blodreligion og døds kult i Det Tredje Rige.

Aschehoug. 288 sider, 269 kr.

Lone Kühlmann: Nålen i armen – slægten og brødrene Price.

Edition Wilhelm Hansen. 285 kr.

Eric Lerdrup Bourgois & Niels Høffding (red.): Danmark og Napoleon.

Forlaget Hovedland. 360 sider, 329 kr.

Jørgen Sevaldsen & Jens Rahbek Rasmussen (ed.): Angles on the English-Speaking World vol. 7. The State of the Union: Scotland 1707-2007.

Museums Tusculanums Forlag. 155 sider, 135 kr.

Kirsten Heidmann Thøgersen: De byggede landet op.

Husmandsforeningerne i Bindslev området gennem 100 år fagligt, socialt og kulturelt.

Bindslev Sogns Egnssamling. 192 sider

Jacob Ludvigsen: Danskernes egen historie. Vores Ugeblade.

Aschehoug. 248 sider, 229 kr.

Jon Bloch Skipper: Danskernes egen historie: Da jeg mødte de kongelige.

Aschehoug. 92 sider, 149 kr.

Christopher Azrouni m.fl.(red.): På ret kurs. Et tilbageblik på systemskiftet i 1982.

People's Press. 249 kr.

Brian Iskov & Kristoffer Hegnsvad: Store danskere. DR Multimedie. 299 kr.

Steffen Jensen: Rapport fra en ørken spejling. Snapshots fra et reporterliv i

Mellemøsten. TV2. 249 kr.

Uwe Jensen: Operation Hvid Terror. Fra folketing til fængsel. Dokumentar. 229 kr.

Jakob Kvist & Jon Bloch Skipper: Udenrigsminister. Seks politiske portrætter.

People's Press. 299 kr.

Klaus P. Mortensen & May Schack (red.): Dansk litteraturs historie, bind 1. 1100-1800. Gyldendal. 498 kr.

Jacob A. Riis: Ren Kjærlighed kan aldrig dø. Dagbøger fra Amerika.

Gyldendal. 129 kr.

Thomas Meloni Rønn & Henning Brinckmann: Oplysningstiden.

Geografforlaget. 160 kr.

Peter Wivel: Baader-Meinhof. 30 år med tysk terror. Politikens forlag. 249 kr.

Niels Bo Poulsen: Den store fædrelandskrig. Statsmagt og mennesker i Sovjetunionen 1939-55. Høst & Søn. 439 sider. 399 kr.

Jan Andersen: Poul Hansen Egede - en Grønlandsforsker i 1700-tallet. Aalborg

Universitetsforlag. 271 sider, 275 kr.

Sandy French & Mette Højbjerg: Ritt – en biografi. Lindhardt & Ringhof. 395 sider, 299 kr.

Karsten Lindhardt: Kongehuset 1992-2007. Fra sølvbryllup til prinsessedåb.

Begivenhedsrige år i den kongelige familie. Aschehoug. 160 sider, 199 kr.

Jan Kanstrup (red.): Fra Krag til Krølle-Bent – historier fra de nyeste afleveringer til Statens Arkiver. Statens Arkiver. 132 sider, 175 kr.

Kilde: Historieonline.dk

Arkiver:

Foredrag på Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster & Bornholm

Onsdag den 27. februar kl. 15.00:

Lægdsruller v. arkivsekretær Peter Buntzen, Rigsarkivet

Stavnsbåndets ophævelse i 1788 gav de værnepligtige

bønderkarle mulighed for igen at flytte væk fra hjemsoget. Dermed fik udskrivningsmyndighederne behov for at kunne følge den enkelte soldats flytninger, hvis det blev nødvendigt at indkalde ham til krigstjeneste. Til det formål indførtes lægdsrullerne.

Foredraget vil belyse, hvorledes rullerne er blevet ført gennem tiden, hvilke oplysninger man kan finde i dem, og hvordan man følger de værnepligtiges flytninger. Lægdsrulleregistraturerne vil også blive omtalt. Endelig vil der være enkelte eksempler på, hvordan de kan kombineres med andre kilder.

Læs også om lægdsruller i Landsarkivets foldere, der kan downloades fra www.sa.dk/lak/brugarkivet/download/default.htm

Onsdag den 26. marts kl. 15.00: Brugermøde. Foredrag kl. 15.30. Efter foredraget afsluttes brugermødet. Se dagsorden for mødet ved opslag på Landsarkivet og på www.sa.dk/lak/aktuelt/brugermoeder/default.htm

Fattigvæsen i danske provinsbyer ca. 1700-1850 – en historie om frivillighed og tvang, vælgørenhed og umyndiggørelse v/arkivar, ph.d. Jørgen Mikkelsen, Landsarkivet

Foredraget belyser, hvordan de lokale købstadsmyndigheder forvaltede enevældens sociallovgivning i praksis. Konkret drejer det sig om, hvordan man skaffede det økonomiske grundlag for fattigvæsenet, hvem der modtog fattighjælp, hvordan hjælpen kom til udbetaling, og hvilke krav der blev stillet i denne forbindelse. Desuden redegøres der for de holdninger, som myndigheder og samfundsdebattører anlagde til fattighjælp. Særligt interessant er det holdningsskred, som man kan spore i de første årtier af 1800-tallet i retning af at koncentrere de fattige i særlige anstalter med en stærk disciplin. Endelig vil foredraget berøre omfanget og karakteren af den private forsorg i 17-1800-årene.

Onsdag den 30. april kl. 15.00:

Sådan fandt jeg min svenske slægt v/Gitte Bergendorff Høstbo, slægtsforsker.

Om slægtsforskning i Sverige og mulighederne for at finde svenske forfædre på nettet i de svenske databaser. Om hvordan de svenske kirkebøger og "husförhörslängder" er opbygget, og hvad de kan fortælle. Desuden fortælles der om, hvordan du i Danmark kan sidde og finde din svenske slægt bl.a. ved hjælp af hjemmesiden SVAR (Svensk arkiv information) samt andre meget spændende internetsider, deres indhold af oplysninger, og hvor du ellers kan finde svenskere.

Forhåndstilmelding kan ske på www.landsarkivetkbh.dk/lak/webklub.htm

Først til mølle princip.

Nettet:

Hovedstadsarkiver.dk

Vidste du at på hjemmesiden www.hovedstadsarkiver.dk under rubrikken "Hent & print" og igen under rubrikken "Lister" kan findes, lister over "Gader, kvarter, sogne" som er god, hvis du skal bruge folketælling på arkivalieronline.dk eller hvis du bare søger sognet hvori gaden lå til at finde den rigtige kirkebog.

F.eks. indeholder listen "Politi- og fattigkreds" 1890 oplysning om det fattigdistrikt og den politikreds en gade hørte til. Det sidste får du brug for, hvis du skal bruge politimantaller på Københavns Stadsarkiv.

Du vil også på siden få mange andre spændende ting at vide. Kig ind på www.landsarkivetkbh.dk/hovedst/index.htm

Dødeblade 1893 – 1923

Registerblade udskilt af Københavns Politis mandtal, Madsen og Møller er nu med!

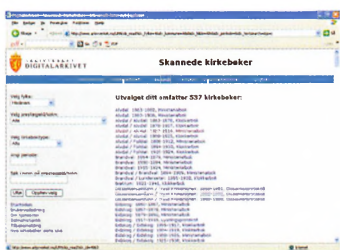

Efter den seneste opdatering er databasen med dødebladene nu søgbar for efternavne der begynder med bogstaverne fra "A" til "M".

Databasen indeholder p. t. (18-10-2007) 65.754 dødsfald. Møller var lidt af en overraskelse. Der var faktisk flere, der hed Møller end f.eks. Madsen. Det viser endnu engang, at sammensætningen af indbyggerne i København var anderledes end landsgennemsnittet.

www.fogsgaard.org/

Norske scannede kirkebøger på Norges Rigsarkivs hjemmeside Digitalarkivet

De norske kirkebøger ligger scannet på Digitalarkivets hjemmeside. Bøgerne er scannet fra mikrofilm og derefter indekseret. Efterhånden som bøgerne bliver indekseret bliver de lagt på nettet. Du kan "hoppe" rundt i bøgerne frem og tilbage ligesom vi kender det på arkivalieronline.dk.

Du kan også på Digitalarkivet finde transkriberet kirkebøger og andre protokoller og dokumenter. www.arkivverket.no eller til de scannede kirkebøger en

lidt længere direkte adresse:

www.arkivverket.no/URN:kb_read?idx_fylke=4&idx_kommune=Alle&idx_kilde=Alle&idx_periode=&idx_textsearch=&js=j

Slægtshistorisk forening for
Storkøbenhavn
Red. Gitte Bergendorff Høstbo,
Obovej 14, 2730 Herlev.

PP DANMARK

47421

Indholdsfortegnelse:	Side
Foreningsoversigt	2
90 års fødselsdagen	3
Cigaret kortenes historie	4
Anette Adam's danske slægt	5-7
Roskildefreden 350	8
Kronprinsens amme	9-10
Vær med til at bevare den danske kulturarv	11-15
Forårsudflugten 2008	17-20
Filmtroldmanden fra Skovlunde	21-22
Rapport over Gulderingens forlis fra Grenaa.	23-30
Nyheder	31
Bøger	32-33
Arkiver	34
Nettet	35

Midtersiderne i bladet er Forårsudflugten 2008

**Hørt af en erfaren slægtsforsker:
Det er kun kvinder der kan føde piger!**

Husk indbetaling af kontingent!

Har du husket at betale dit kontingent eller bladabonnement for 2008?

Hvis ikke, så skynd dig at gøre det inden 1. marts, hvorved du sparer dig selv for et gebyr på 20 kr., og foreningen for besværet med at udsende rykkerbreve. Brug girokortet i blad nr. 4/2007 eller indbetal via netbank på vores girokonto 2208628 (korttype 1). Beløbene kan du se på side 2 i dette blad. Er beløbet ikke indbetalt rettidigt, modtager du ikke flere numre af Slægt & Stavn.

Bent Jensen

ISSN nr. 0107 – 539 x
Tryk: Øko-Tryk, Skjern
36